

แบบฟอร์ม One page Summary ปี ๒๕๖๔

ควรประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

๑. **ชื่อโครงการสำคัญ** : โครงการเลี้ยงดูลูกตาม “คำสอนพ่ออย่างพอเพียง”ในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ตาม“แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติในระดับพื้นที่ ในเขตกองทัพภาคที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)”
๒. **สถานการณ์ปัจจุบัน** : การพัฒนา “คน ” ทุกมิติและทุกช่วงวัย งานวิจัยจากทั่วโลกชี้ให้เห็นว่า จะต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่ช่วงปฐมวัย หรือ ๘ ปีแรกของชีวิต เนื่องจากสมองมีอัตราการพัฒนาสูงสุด และจะเป็นรากฐานของความฉลาดของคนๆ หนึ่งไปตลอดชีวิต จากการสำรวจเด็กนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง อายุ ๓-๕ ปี ในโรงเรียนเป้าหมายพบมีพัฒนาการ สมวัย ร้อยละ ๖๑.๑ และสงสัยล่าช้า ร้อยละ ๓๘.๙ พัฒนาการสงสัยล่าช้าสูงสุด ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา (FM) ด้านการเข้าใจภาษา (RL) มีค่าเท่ากับ ร้อยละ ๒๗.๘ พัฒนาการด้านการใช้ภาษา (EL) สงสัยล่าช้า ร้อยละ ๑๑.๑ สอดคล้องผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทยปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (จินตนา พัฒนพงศ์ธร และวันวิสาห์ แก้วแข็งชั้น,๒๕๖๐) ซึ่งพัฒนาการทั้ง ๒ ด้าน เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ และสติปัญญาของเด็ก จากข้อมูลข้างต้น จึงเห็นควรดำเนินงานโครงการเลี้ยงดูลูกตาม “คำสอนพ่ออย่างพอเพียงฯ เพื่อให้สอดคล้องตามแผน “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติในระดับพื้นที่ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)” ต่อไป
๓. **ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๒ (ณ ๓๐ ก.ย. ๖๒) และ ปี ๒๕๖๓ (ณ ๓๑ มี.ค. ๖๓)** หมายถึง ผลการดำเนินงานปีงบประมาณนั้น ได้ดำเนินการกิจกรรมอะไรบ้าง ผลลัพธ์ที่ได้คืออะไร

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๒ (ณ ๓๐ ก.ย. ๖๒)	ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๓ (ณ ๓๑ มี.ค. ๖๓)
<p>๑.พัฒนามาตรฐานครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” ตามคุณธรรม ๘ ประการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : จัดทำคู่มือครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” คุณธรรม ๘ ประการ ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ เรื่อง</p> <p>๒.เพิ่มศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข ครู แกนนำชุมชน เพื่อเป็นวิทยากรการส่งเสริมบทบาทครอบครัว “เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ”ตามคุณธรรม ๘ ประการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๘๕ คน</p> <p>๓. เพิ่มความรู้และสมรรถนะพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู แกนนำชุมชน ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” ตามคุณธรรม ๘ ประการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการอบรม บ่มเพาะเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน ๓ จังหวัด (๑๖ แห่ง) ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก</p>	<p>๑. สร้างจิตอาสาครอบครัว ในการเยี่ยมบ้านให้คำปรึกษา “เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ” คุณธรรม ๘ ประการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑,๐๐๐ ครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลิตคู่มือเยี่ยมบ้านจิตอาสาครอบครัวฯ ๑,๐๐๐ เล่ม <p>๒.ขับเคลื่อนนโยบาย “การเลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ ” คุณคุณธรรม ๘ ประการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ "เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ" คุณธรรม ๘ ประการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ จิตอาสาครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง แกนนำชุมชน จำนวน ๔๐๐ คน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดพิมพ์และกระจายคู่มือครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ” คุณธรรม ๘ ประการ ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปยังครอบครัวเป้าหมาย ๔๐๐ เล่ม <p>๓. ศึกษาระบบการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แบบ Focus group ในโรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่เป้าหมาย (๓ จังหวัด ๑๖ แห่ง): โรงเรียน ๘ แห่ง /ศ.พ.ด. ๘ แห่ง <p>๔. จัดจ้าง บันทึกข้อมูล วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล รายงานการวิเคราะห์ข้อมูล ๒ เรื่อง</p>

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๒ (ณ ๓๐ ก.ย. ๖๒)	ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๓ (ณ ๓๑ มี.ค. ๖๓)
๕. ศึกษาประเมินผลครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” ตามคุณธรรม ๘ ประการ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. เด็กอายุ ๓-๕ ปี ในโรงเรียน เป้าหมาย มีพัฒนาการ สมวัย ร้อยละ ๖๑.๑ และสงสัยล่าช้า ร้อยละ ๓๘.๙ พัฒนาการสงสัยล่าช้าสูงสุด ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา (FM) ด้านการเข้าใจภาษา (RL) มีค่าเท่ากับ ร้อยละ ๒๗.๘ พัฒนาการด้านการใช้ภาษา (EL) สงสัยล่าช้า ร้อยละ ๑๑.๑	๕. การติดตามเยี่ยมเสริมพลัง ความก้าวหน้าการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค พบว่า โรงเรียนในพื้นที่ พมพ นาร่อง ๓ จังหวัด .เชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๖ แห่ง มีการใช้แผนการเรียนการสอนด้านสุขภาพแบบ Project Approach “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” ตามคุณธรรม ๘ ประการ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในการจัดการเรียนการสอนชั้นอนุบาลและชั้นประถมปีที่.๑ – ๒

๔. ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
๑. ข้อจำกัดงบประมาณ ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมที่ไม่ครอบคลุมทุกจังหวัดในพื้นที่ความมั่นคง ๒. พื้นที่ พมพ. ห่างไกล ถิ่นทุรกันดาร ติดเขตแดนพม่า เส้นทางคดเคี้ยว เดินทางลำบาก ประชากรมี ๕ ชนเผ่า มีความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรม ส่งผลต่อด้านสุขภาพ เช่น พฤติกรรมสุขภาพ การกิน การเลี้ยงดู การสื่อสารภาษา เป็นต้น	๑. ผลักดันให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแกนนำชุมชน โรงเรียน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนบูรณาการเด็กปฐมวัยในพื้นที่ให้ โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง มุ่งประโยชน์ให้เด็กมีพัฒนาการสมวัยพร้อมเรียนรู้ ๒. สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพให้ประชาชนทุกช่วงวัยในพื้นที่ พมพ. ที่ห่างไกล เห็นประโยชน์ของการมีสุขภาพที่ดี ไม่มีโรค

๕. แผนการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๔ หมายถึง กิจกรรมที่จะดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ และงบประมาณรายกิจกรรม

กิจกรรม	งบประมาณ
๑. ขับเคลื่อนการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แบบบูรณาการ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ”คุณธรรม ๘ ประการของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑,๕๔๔,๙๐๐
๑.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขยายผลการใช้งานคู่มือแผนการเรียนการสอนเลี้ยงลูกตาม “คำสอนพ่อ” ในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พื้นที่ พมพ. ทุกแห่ง	๖๘๓,๐๐๐.-
๑.๒ ประชุมจัดทำรอบและแผนการดำเนินงานโครงการเลี้ยงลูกตาม “คำสอนพ่ออย่างพอเพียง”ในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	๔๐๖,๒๐๐.-
๑.๓ ผลิตรายการวีดิทัศน์สื่อแอนิเมชั่น สาธิตการเรียนการสอนด้านสุขภาพแบบ Project Approach ตามคู่มือแผนการเรียนการสอนเลี้ยงลูกตาม “คำสอนพ่อ คุณคุณธรรม ๘ ประการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒๐๐,๐๐๐.-
๑.๔ เยี่ยม ติดตาม การจัดการเรียนการสอนตาม คู่มือแผนการเรียนการสอนเลี้ยงลูกตาม “คำสอนพ่อ” คุณธรรม ๘ ประการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒๕๕,๗๐๐.-
กิจกรรม	งบประมาณ
๒. การส่งเสริมให้จิตอาสาครอบครัว เป็นแกนนำในการ ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ด้านความรู้ ด้านสุขภาพ ในเลี้ยงลูก ตามคำสอนพ่อ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๙๖๘,๔๐๐
๒.๒ ประชุมเพิ่มพูนความรู้และทักษะความรู้ด้านสุขภาพ การ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” เพื่อลูกพัฒนา การ สมวัยพร้อมเรียนรู้	๒๖๐,๔๐๐
๒.๔ ศึกษาปัจจัยความสำเร็จการดำเนินโครงการเลี้ยงลูกตาม “คำสอนพ่ออย่างพอเพียง”ในพื้นที่ความ	๕๐๖,๐๐๐.-

มั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	
๒.๕ จัดทำเข็มเชิดชูเกียรติอาสาสมัคร จิตอาสาครอบครัว “เลี้ยงดูลูกตาม คำสอนพ่ออย่างพอเพียง”	๒๐,๐๐๐
๒.๖ เยี่ยมเสริมพลังในพื้นที่เป้าหมาย สร้างแรงจูงใจการดำเนินงานโครงการฯ	๕๐,๔๐๐.-
๒.๗ จ้างเหมาบริการผู้ประสานงานโครงการฯ (โอนงบจากกลุ่มอำนวยการ)	๑๙๒,๐๐๐
๒.๘ โอนให้ศูนย์อนามัยที่๑ และศูนย์อนามัยที่๒ ร่วมดำเนินกิจกรรมโครงการเลี้ยงดูลูกตาม “คำสอนพ่ออย่างพอเพียง”ในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน อันเนื่องมา จากพระราชดำริฯ	๑๔๐,๐๐๐
๓. ส่งเสริมพ่อแม่ในการอบรมบ่มเพาะลูก ตามคู่มือเลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ	ไม่ใช้งบประมาณ
๓.๑ บุคลากรสาธารณสุข ครู ครูพี่เลี้ยง แกนนำชุมชน จิตอาสาครอบครัวเข้าร่วมวิเคราะห์ข้อมูล ด้านสุขภาพ ของนักเรียน รายบุคคลและวางแผนแก้ปัญหาสุขภาพกับผู้ปกครอง	
๓.๒ บุคลากรสาธารณสุข ครู ครูพี่เลี้ยง แกนนำชุมชน อาสาสมัคร จิตอาสาครอบครัว เข้าร่วมวิเคราะห์ข้อมูล ด้านสุขภาพ ของนักเรียน รายบุคคลและวางแผนแก้ปัญหาสุขภาพกับผู้ปกครอง	
กิจกรรม	งบประมาณ
กิจกรรมสำคัญ ๔. เสริมสร้างทักษะชีวิตเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ห่างไกลยาเสพติด	๑๙๖,๗๐๐
๔.๑.๑ สร้างเครื่องมือความรู้ด้านสุขภาพเด็กวัย เรียนวัย รุ่น ในพื้นที่ พมพ.	๕๓,๐๐๐
๔.๑.๒ กิจกรรมเสริมสร้างกลุ่มวัยรุ่นสุขภาพดี	๑๔๓,๗๐๐
๔.๑.๓ ติดตามและประเมินผล	๐
รวม	๒,๗๑๐,๐๐๐

๖. กลุ่มเป้าหมายและค่าเป้าหมายที่กำหนด เช่น กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

๑. โรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่เป้าหมายทุกแห่ง จัดการเรียนการสอนด้านสุขภาพแบบ Project Approach ตามคู่มือแผนการเรียนการสอนเลี้ยงลูกตาม “คำสอนพ่อ” ๑๐๙ แห่ง
๒. ครอบครัว มีการใช้ คู่มือครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” ๘ ประการของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการอบรมบ่มเพาะเด็ก ๕๐๐ ครอบครัว
๓. จิตอาสาครอบครัว ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และทักษะความรู้ด้านสุขภาพ การ “เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ ” เพื่อลูกรักพัฒนาการสมวัยพร้อมเรียนรู้ ๕๐๐ คน
๔. โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนด้านสุขภาพแบบ Project Approach ตามคู่มือแผนการเรียนการสอนเลี้ยงลูกตาม “คำสอนพ่อ” ๓ เรื่อง

ค่าเป้าหมาย

- **เชิงปริมาณ :**
 ๑. เด็ก (อายุ ๓ – ๕ ปี) ในพื้นที่เป้าหมาย มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ ๘๕
 ๒. เด็ก (อายุ ๓ – ๕ ปี) นักเรียนในพื้นที่เป้าหมายสูงตีสมส่วน ร้อยละ ๕๗
- **เชิงคุณภาพ :**
 ๑. โรงเรียนในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ตาก มีการจัดการเรียนการสอนด้านสุขภาพแบบ Project Approach ตามคู่มือแผนการเรียนการสอนเลี้ยงลูกตาม “คำสอนพ่อ” ร้อยละ ๘๕
 ๒. ครอบครัวในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดนจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ตาก มีการใช้คู่มือครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” ๘ ประการของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ ๘๐

๗. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

โรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก นำคู่มือแผนการเรียนรู้การสอนเลี้ยงดูลูกตาม “คำสอนพ่อ” ไปใช้ และขับเคลื่อน ผลักดันให้ครอบครัว เป็นครอบครัวต้นแบบเลี้ยงดูลูกตาม “คำสอนพ่อ” ส่งผลให้เด็ก(3-5 ปี) มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 85 และสูงที่สุดส่วน ร้อยละ 57 ก่อเกิดเด็กเจริญเติบโต พัฒนาการสมวัย มีทักษะสุขภาพ ทักษะชีวิต มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ฟอร์ม ๒

แบบฟอร์มประเด็นคำถาม-คำตอบที่สำคัญที่คาดว่าจะมีการซักถาม ปี ๒๕๖๔

ประเด็นคำถาม : เชนนโยบาย

๑. จากการศึกษาสถานการณ์พัฒนาการของเด็กปฐมวัยในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน เขต กองทัพภาคที่ ๓ เป็นอย่างไร

คำชี้แจง

จากการสำรวจพฤติกรรมเด็กนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง อายุ ๔๙ – ๕๔ เดือนในโรงเรียนเป้าหมาย มีพัฒนาการ สมวัย ร้อยละ ๖๑.๑ และสงสัยล่าช้า ร้อยละ ๓๘.๙ ส่วนพัฒนาการสงสัยล่าช้าสูงสุด ด้านกล้ามเนื้อเล็กและ สติปัญญา (FM) ด้านการเข้าใจภาษา (RL) มีค่าเท่ากัน ร้อยละ ๒๗.๘ พัฒนาการด้านการใช้ภาษา (EL) สงสัยล่าช้า ร้อยละ ๑๑.๑ สอดคล้องผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทยปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (จินตนา พัฒนพงศ์ธรและวันวิสาห์ แก้วแข็งชั้น,๒๕๖๐) ซึ่งพัฒนาการทั้ง ๒ ด้าน เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ และสติปัญญาของเด็ก จาก ข้อมูลข้างต้น จึงเห็นควรดำเนินงานโครงการเลี้ยงดูลูกตาม “คำสอนพ่ออย่างพอเพียง” เพื่อให้สอดคล้องตามแผน “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติในระดับพื้นที่ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)” ต่อไป

๒. โครงการนี้มีการเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน เขตกองทัพภาคที่ ๓ อย่างไร

คำชี้แจง

โครงการนี้ นอกจากการพัฒนาเด็กปฐมวัยแล้ว วัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกเรื่องคือการสร้างความเข้มแข็งของ ครอบครัว แกนนำชุมชน ครู บุคลากรสาธารณสุขให้มีความรู้ ทักษะ การอบรมพ่อแม่เด็ก (อายุ ๓ – ๕ ปี) “เลี้ยงดู ลูกตามคำสอนพ่อ”คุณธรรม ๘ ประการ ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ความขยัน ความ ประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ รวมถึงการสร้าง จิตอาสาครอบครัวในการเยี่ยมบ้านให้คำปรึกษา “เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ” คุณธรรม ๘ ประการ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เข้าถึงบริการสุขภาพ ด้วย

ประเด็นคำถาม : เชนขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่ทำนได้ดำเนินการโครงการนี้ ในโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน เขตกองทัพภาคที่ ๓ ประกอบด้วยอะไรบ้างและดำเนินการ อย่งไร

คำชี้แจง

ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ กรมอนามัย ได้นำคู่มือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางในการดำเนินงาน โครงการนี้ ซึ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กอายุ ๓ - ๕ ปี ในโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงได้ผลิตคู่มือแผนการเรียนรู้ การสอนเลี้ยงดูลูกตาม “คำสอนพ่อ” ประกอบด้วยแผนการ

เรียนการสอนด้านสุขภาพแบบ Project approach เรื่อง ไข่ ผัก เล่น ฟ.ฟัน ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กตามแบบ Project approach โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างลุ่มลึก ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ทักษะการลงมือปฏิบัติ ทักษะการแก้ปัญหาของเด็ก และเสริมสร้าง การเห็นคุณค่าในตนเองของเด็ก นอกจากนี้เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องไปยั้งครอบครัว จึงได้ผลิตคู่มือครอบครัวต้นแบบ “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” คุณธรรม ๘ ประการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เนื้อหาประกอบด้วย ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ เพื่อให้ครอบครัวได้ใช้ในการสอน อบรม บ่มเพาะลูก โดยคาดหวังว่าเด็กปฐมวัยทุกคนจะได้รับการพัฒนาอย่างองค์รวมรอบด้านและสมดุล

๒. การขยายผลการดำเนินงานโครงการนี้ ไปยังโรงเรียนอื่น มีโอกาสเป็นไปได้หรือไม่ จุดแข็ง จุดอ่อน ที่จะส่งผลให้งานสำเร็จจะอะไร

คำชี้แจง

จากการประเมินผล ความพึงพอใจโดยรวมและประโยชน์การนำไปใช้คู่มือแผนการเรียนการสอนเลี้ยงดูลูกตาม “คำสอนพ่อ” ของคุณครู และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน เขตกองทัพอากาศที่ ๓ จำนวน ๑๖ แห่ง มีความพึงพอใจต่อคู่มือแผนการเรียนการสอนเลี้ยงดูลูกตาม “คำสอนพ่อ” ในระดับสูง ร้อยละ ๙๐ โดยให้เหตุผลว่า เนื้อหาด้านสุขภาพที่เข้าใจง่าย มีการบูรณาการเนื้อหาตรงตามสาระการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา สังคม ศิลปะและงานบ้านพื้นฐานของเด็ก การเรียนการสอนแบบ Project approach เป็นการพัฒนาทักษะการคิด การลงมือปฏิบัติ การแก้ปัญหาของเด็ก เสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็ก คุณครู ครูพี่เลี้ยง กลุ่มเป้าหมายให้ความเห็นว่าคู่มือฯ ฉบับนี้เป็นตัวอย่างที่ดี ทำให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาและการสื่อสาร เด็กจดจำได้ดีและเรียนอย่างสนุก อยากเรียนเพิ่มขึ้น จึงควรมีนโยบายขยายการเรียนการสอนในเด็กนักเรียนระดับอนุบาล ถึงชั้นประถมปีที่ ๑ ไปยังโรงเรียนอื่นๆให้ครอบคลุม

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. กระบวนการพัฒนาคู่มือแผนการเรียนการสอน “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” ที่มีคุณภาพในการยกย่องคู่มือฯ เน้นทบทวนองค์ความรู้ พัฒนาการเด็ก แนวคิด รูปแบบการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย การมีที่ปรึกษาที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางมาก่อนเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องการฝึกปฏิบัติจัดทำแผนการเรียนการสอนฯ พร้อมสาธิต และการรับฟังอย่างมีเหตุผล และการประเมินการใช้คู่มือแผนการเรียนการสอน “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ”

๒. กระบวนการเรียนการสอนแบบ Project Approach ของคุณครูมีผลต่อพัฒนาการด้านภาษา และพัฒนาการสมวัยของเด็ก และส่งผลให้ผู้ปกครองการสอน อบรม บ่มเพาะเด็กตามคู่มือแผนการเรียนการสอน “เลี้ยงลูกตามคำสอนพ่อ” ในการเลี้ยงดูลูก

๓. ความตั้งใจ ความมุ่งมั่น และการทำงานเป็นทีมของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ทั้งด้านการศึกษา และการสาธารณสุข

๔. ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญ สนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ คุณครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวก กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้

ปัญหาอุปสรรค

๑. ข้อจำกัดงบประมาณ ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมที่ไม่ครอบคลุมทุกจังหวัดในพื้นที่ความมั่นคง

๒. ในพื้นที่ความมั่นคงและหมู่บ้านยามชายแดน เขตกองทัพอากาศที่ ๓ เป็นพื้นที่ห่างไกล ถิ่นทุรกันดาร ติดเขตแดนพม่า เส้นทางคดเคี้ยว เดินทางลำบาก ประชากรมี ๕ คนเผ่า มีความเชื่อประเพณี และวัฒนธรรม ส่งผลต่อด้านสุขภาพ เช่น พฤติกรรมสุขภาพ การกิน การเลี้ยงดูลูก การสื่อสาร เป็นต้น

คณะทำงานกลุ่มสนับสนุนวิชาการและการวิจัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ

ผู้จัดทำรายงาน